

60

vuotta kotiseudun asialla

Kuhmoisten Sanomat

6 414880 232910

Irttonumero 1,50 €

N:o 3 - 2011 - 61. vsk

SITOUTUMATON PAIKALLISLEHTI

Keskiviikkona 19. tammikuuta 2011

Kun noin 25-metrinen keskeltä laho koivu on karsittu ja katkottu metrin pätkiin latvasta alkaen, Jouni Toppi kaataa jäljelle jääneen rungon.

Puun palastelu vaatii taitoa ja kanttia

Päivi Hotokka

Kolme miestä on pakattu nosturiauton nostokoriin. Marko Kivi ohjaa koria, Seppo Kairikko käyttää moottorisahaa ja Tuomo Mykkänen käsittelee sahattavia oksia. **Jouni Toppi** seuraa maasta, että kaikki tapahtuu turvallisesti.

Porukka laittaa palasiksi vanhaa koivua Papinsaaren hautausmaalla, ja kuhmoislainen Heikki Ansiomäki kuljettaa pöllit pois.

Hautausmaalta ja sankarihautoilta poistettiin viime viikolla parikymmentä vanhaa, suurikokoista puuta, koska lahot puut ovat vaaraksi sekä haudoilla käyville ihmisille että arvokkaille hautakiville.

– Kuivat oksat voivat pienelläkin tuulella tulla alas latvasta. Toiseksi lahot rungot saattavat kaatua hautakivien päälle, Jouni Toppi sanoo.

Puita ei voida kaataa, koska hautausmaalla ei ole tarpeeksi tilaa. Niinpä miehet ensin

nosturilla ylös noustessaan karsivat puusta oksat. Sen jälkeen runko päätetään latvasta alkaen.

Sahamies tekee päätökset

Vaativaan työhön on palkattu ammattimiehet Savosta, Kiuruveden Metsola Oy:stä. Jouni Toppi kertoo tehneensä tämänkaltaisia hommia jo vajaat parikymmentä vuotta. Nosturiautoa operoi lahtelainen Nostojet Ky.

Kun nostokorissa on kolme työntekijää melkein kiinni toisissaan, moottorisahan käyttäjän on syytä tietää, mitä tekee. Parhaimmillaan yksi mies pitää oksasta kiinni aivan sahanterän vierestä.

– Pitää tuntea sahaustekniikat, täytyy tietää kummalta puolelta oksaa sahataan ja tehdäänkö eritasosahausta, Toppi antaa esimerkin.

Sahamies on työssä se, joka päättää, mitä tehdään. Muut tottelevat hänen komento-

jaan. Toppi kertoo, että kun samat miehet tekevät työtä pitkään yhdessä, he oppivat lukemaan toisiaan. Silloin työ sujuu kuin ajatus.

Lumi suojaa vaurioilta

Yhden järeän puun pilkkominen kestää tunnista kahteen. Sahuri käyttää mahdollisim-

man kevyttä moottorisahaa, koska hän joutuu työskentelemään lähes jatkuvasti kädet ylhäällä. Kevyt saha tarkoittaa pientä polttoainetankkia, joten saha tankataan 20–25 minuutin välein.

Vanhojen puiden poistaminen on riskialtista, koska ne ovat yleensä sisältä lahoja. Työntekijöiden pitää tuntea erilaisten puiden käyttäyty-

minen. Esimerkiksi lehtikuusi katkeaa helposti pakkasella.

Hautausmaalla työskentelyssä on lisäksi omat haasteensa, sillä täytyy varoa hautakiviä ja alueella liikkuvia ihmisiä. Tilat ovat ahtaat, joten nosturiauton ja korjuuajoneuvon kanssa pitää olla tarkkana.

– Talvi on hyvä aika tehdä töitä, sillä lumi suojaa hautoja vaurioilta, Toppi sanoo.

Kaikilla ei pää kestä

Poistettava puu pilkotaan noin metrin mittaisiksi palasiksi, jotka pudotetaan maahan. Viimeiset palat ovat ensimmäisiä lyhyempiä, kun puu paksuneee tyveä kohti.

– Kun pölkkyjä on jo paljon maassa, pitää katsoa, mihin pudottaa. Jos pölkky osuu toiseen, se voi kimmota kauaskin, Jouni Toppi kertoo.

Hautausmaan koivut ovat noin 25 metriä korkeita. Sankarihautoilta poistettiin

yksi noin 30 metrin korkuinen kuusi.

– 30 metriä on maaginen raja, sen jälkeen puut alkavat olla pitkiä, Toppi naurahtaa.

Kymmenien metrien korkeudessa työskentely vaatii kanttia.

– Harvalla kaverilla kestäää pää, kun kori heiluu koko ajan ja tukena on vain kapea alumiinikaide.

Kaiken lisäksi ylhäällä tuulee aina, ja tuuli tuntuu kylmältä jo -10 asteen pakkasessa. Kylmimmillään Topin porukka on työskennellyt -27 asteen lämpötilassa, mutta sellaisessa pakkasessa alkaavat miesten lisäksi kärsiä myös koneet.

Kiuruveden Metsola hoitaa puunkaaturakan aina risujen pois viemiseen asti. Yritys työskenteli Kuhmoisten hautausmaan puiden kimpussa kolme päivää.

– Keväällä, kun haudat on haravoitu, ei tiedä kuin kannoista, että täällä on operoitu, Jouni Toppi lupaa.

Viimeiseksi poistettiin sankarihautausmaan paksu kuusi. – kuva Vesa Koivu